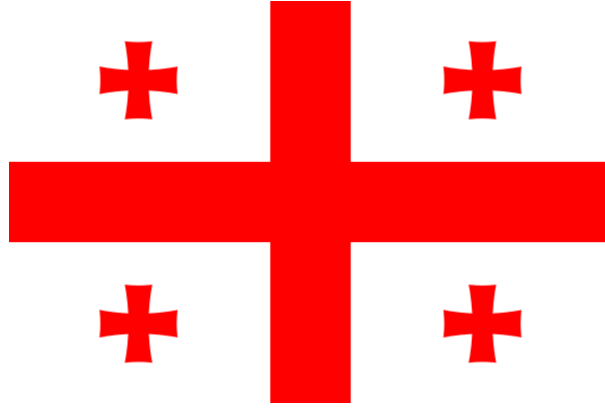

1882

KONYA TİCARET ODASI
KONYA CHAMBER OF COMMERCE

GÜRCİSTAN BİLGİ RAPORU

Dış Ticaret Müdürlüğü
Aralık 2018

İÇİNDEKİLER

GENEL BİLGİLER

1. Gürcistan Hakkında Bilgi.....	3
1.1. Nüfus	3
1.2. İdari Yapı.....	3
1.3. Ekonomi	3
2. Türkiye Gürcistan İlişkileri	5
2.1. Siyasi İlişkiler.....	5
2.2. Ekonomik İlişkiler.....	5
3. Türkiye İle Ticareti.....	6
3.1. Türkiye Gürcistan Dış Ticaret Verileri	6
3.2. Türkiye'nin Gürcistan'a İhracatında Başlıca Ürünler	6
3.3. Türkiye'nin Gürcistan'tan İthalatında Başlıca Ürünler.....	8
4. Konya İle İlişkileri	9
4.1. Konya Gürcistan Dış Ticaret Verileri	9
4.2. Konya'nin Gürcistan'a İhracatında Başlıca Ürünler	9
4.3. Konya'nin Gürcistan'tan İthalatında Başlıca Ürünler.....	10

1. GÜRCİSTAN HAKKINDA BİLGİ

GSYİH (Milyon \$)	15.964 (2017-IMF)
KBGSYİH (\$)	4.300 (2017-IMF)
Büyüme Oranı (%)	4.5 % (2017-IMF)
Nüfus	4.429.000 (2017-IMF)
Yüzölçümü (km²)	69.700
Başkent	Tiflis

Gürcistan, 1991 yılında Sovyetler Birliği'nin dağılmasıyla bağımsızlığını kazanan üç Güney Kafkasya ülkesinden biridir. 9 Nisan 1991 tarihinde Sovyetler Birliği'nden bağımsızlığını ilan etmiştir. 69.700 km² yüzölçümüne sahiptir. Kuzey ve doğusunda Rusya, güneyinde Azerbaycan ve Ermenistan, batısında ise Türkiye ve Karadeniz ile çevrilidir. Başkenti yaklaşık 1.3 milyon nüfusa sahip olan Tiflis'tir. Diğer önemli şehirleri Kutaisi, Batum ve Rustavi'dir.

1.1.NÜFUS

Gürcistan 4,5 milyon nüfusa sahiptir. (Bu rakama, Abhazya ve Güney Osetya'daki ayrılıkçı bölgelerde yaşayan 300 bin civarındaki nüfus dâhil değildir.) Resmi verilere göre, ülke nüfusunun % 84'ü Gürcüler, % 6.5'i Azeriler, % 5.7'si Ermeniler, geriye kalanı ise diğer milletlerden oluşmaktadır. Dini bakımdan ise, nüfusun % 84'ü Ortodoks Hıristiyan, % 10'u Müslüman ve % 4'ü Ermeni Gregoryen'dir. Ülkede az sayıda Katolik ve Yahudi de bulunmaktadır.

1.2.İDARİ YAPI

Gürcistan, idari olarak, başkent Tiflis, dokuz bölge (vilayet) ve iki özerk cumhuriyetten oluşmaktadır.

1.3.EKONOMİ

Diğer eski SSCB ülkelerinde olduğu gibi, Gürcistan da bağımsızlığını kazanmasından hemen sonra ekonomik olarak bir kriz dönemine girmiş, başta tarım ve sanayi alanları olmak üzere ülkede ekonomik üretim yarı yarıya düşmüştür. Bu dönemde, ülkede yaşanan iç karışıklıklar ile Abhazya ve Güney Osetya sorunları nedeniyle yaşanan çatışma ve savaşlar da ekonomiyi olumsuz etkilemiştir.

1995 yılından itibaren ekonomide tekrar büyüme sürecine girilmiş ve anılan yıl ulusal para birimi "Lari" tedavüle sokulmuştur. Ayrıca, ülkede pazar ekonomisine geçiş amacıyla reformlara başlanmış, bu çerçevede, tarım arazileri ile küçük ölçekli kamu iktisadi teşekkülleri

özelleştirilmiş, orta ve büyük ölçekli teşekküller ise anonim şirketler halinde yeniden yapılandırılmıştır.

2003 yılındaki Gül Devriminden sonra pazar ekonomisine geçilmesi ve ülkeye yabancı sermaye çekilmesi amacıyla daha kapsamlı reformlar yapılmıştır. Bu çerçevede, ekonomi mevzuatı liberalleştirilmiş, bürokrasi azaltılmış, yolsuzlukların üzerine gidilmiş, kamu iktisadi teşebbüsleri özelleştirilmiş, vergi çeşitleri ve oranları azaltılmış ve ithal ürünlerinin % 90'ında gümrük vergileri sıfırlanmış, geriye kalanlarında ise % 5-12 seviyelerine düşürülmüştür. Yapılan bu reformlar nedeniyle, Dünya Bankası 2006 ve 2008 yıllarında Gürcistan'ı ekonomi alanında en çok reform yapan ülke ilan etmiştir.

Yapılan bu reformların sonucu olarak, Gürcistan ekonomisi, Rusya ile savaş ve dünya ekonomik krizinin yaşandığı 2008-2009 yılları dışında, 2004-2012 döneminde % 5-12 arasında yüksek büyüme oranları kaydetmiştir. Bu dönemde ülkeye yabancı sermaye girişi de hızla artmış ve 2007 yılından bugüne kadarki en yüksek seviyesine (yıllık yaklaşık 2 milyar ABD Doları) ulaşmıştır.

Gürcistan ekonomisi 2017 yılında % 4,5 büyümüştür. 2017 yılında Gürcistan'ın GSYİH yaklaşık 16 milyar ABD Dolarına, kişi başına düşen GSYİH ise yaklaşık 4.300 ABD Dolarına yükselmiştir. 2017 yılında ülkeye giren doğrudan yabancı yatırım (DYY) miktarı 1,9 milyar ABD Doları, Türkiye'den gelen DYY ise 287 milyon ABD Doları olmuştur.

Gürcistan'daki işsizlik oranı 2016 yılında %14, 2017 yılında ise %13,9 oranında kaydedilmiştir.

Gürcistan İstatistik Kurumu Geostat'ın verilerine göre, 2017 yılında enflasyon oranı ise % 6 olarak gerçekleşmiştir. Merkez Bankası tarafından 2018-2020 yılları enflasyon hedefi %3 olarak açıklanmıştır. Bütçe açığı % 3'ün altında seyretmektedir. Kamu borçlarının GSYİH'ya oranı ise % 30 civarındadır.

2017 yılında Gürcistan'ın dış ticaret hacmi bir önceki yıla göre %13 oranında azalarak 9 milyar 928 milyon ABD Doları olarak kaydedilmiştir. İhracat 2 milyar 204 milyon ABD Doları (% 23 azalma), ithalat ise 7 milyar 724 milyon ABD Doları (% 10 azalma) seviyesinde gerçekleşmiştir.

Ülkemiz, 2007 yılından bu yana Gürcistan'ın en büyük ticaret ortağı konumunda olup, aynı zamanda bu ülkedeki yabancı yatırımlar bakımından da ilk sıralarda gelmektedir.

Gürcistan İstatistik Kurumu'nun (Geostat) verilerine göre, 2017 yılında Türkiye ile Gürcistan arasındaki ticaret hacmi bir önceki yıla kıyasla % 2,6 oranında artarak 1 milyar 500 milyon ABD Doları'na ulaşmış, Gürcistan'a ihracatımız 1 milyar 200 milyon ABD Doları, Gürcistan'dan ithalatımız ise 216 milyon ABD Doları olarak gerçekleşmiştir. Türkiye, 2017 yılında da % 17'lik pay ile Gürcistan'ın birinci ticaret ortağı konumunu korumuştur. Türkiye'yi Rusya Federasyonu (1,2 milyar ABD Doları), Çin (933 milyon ABD Doları) ve Azerbaycan (825 milyon ABD Doları) takip etmiştir.

Gürcistan'ın başlıca ihraç kalemleri ikinci el araçlar, metal alaşımları, fındık, bakır, gübre, maden suyu, alkollü içkiler ve altından oluşmaktadır. Başlıca ithal kalemleri ise, petrol, doğal gaz, motorlu araçlar, ilaç, tıbbi malzemeler ve buğdaydır.

Gürcistan'ın ülkemizin yanısıra, AB, Rusya, Çin, Azerbaycan, Ermenistan, Moldova, Ukrayna, Türkmenistan, Özbekistan, Kazakistan, Hong Kong ve EFTA ülkeleri ile serbest ticaret anlaşmaları bulunmaktadır. Öte yandan Hindistan ve ABD ile STA müzakereleri devam etmektedir.

Gürcistan'da çok az miktarda petrol ve doğal gaz üretilmekte olup, ülke bu bakımından yurtdışına bağımlı durumdadır. Bununla birlikte, Gürcistan hidroelektrik enerjisi kaynakları bakımından oldukça zengindir. Halen ülke elektriğinin % 80-85'i hidroelektrik santrallerinden üretilmektedir. Gürcistan son yıllarda hidroelektrik santrallerine yaptığı yatırımlar sonucu, ülkemiz dâhil, diğer ülkelere elektrik enerjisi ihraç etmeye başlamıştır. Halen ülkede çok sayıda yeni hidroelektrik santrali inşa edilmekte olup, bunlardan bazıları yap-işlet modeliyle Türk şirketlerince inşa edilmektedir.

Diğer yandan, Gürcistan, Hazar petrol ve doğal gazının Batı pazarlarına taşınması bakımından stratejik bir konumda bulunmaktadır. Nitekim, Bakü-Tiflis-Ceyhan petrol boru hattı ile Bakü-Tiflis-Erzurum doğal gaz boru hattı Gürcistan üzerinden geçmektedir. Aynı şekilde, Rusya ile Ermenistan arasındaki doğal gaz boru hattı da Gürcistan üzerinden geçmektedir. Öte yandan, Azerbaycan ile Gürcistan'ın Karadeniz arasında uzanan Bakü-Supsa petrol boru hattı da faal bulunmaktadır.

Gürcistan, maden kaynakları bakımından da nispeten zengindir. En önemli maden kaynakları arasında manganez, alüminyum, bakır, altın ve kömür bulunmaktadır. Ayrıca, Gürcistan topraklarının yaklaşık % 40'ı ormanlarla kaplıdır.

Turizm, Gürcistan'da en hızlı gelişen sektörler arasında yer almaktadır. Ülkeye daha fazla turist çekebilmek amacıyla son yıllarda başta Batum olmak üzere, ülke genelinde önemli yatırımlar yapılmış olup, ayrıca çeşitli bölgelerde kurulan turizm serbest bölgelerinde yatırımcılar için önemli finansal devlet teşvikleri sağlanmaktadır. Yaz sezonu görece kısa olan Gürcistan'da, özellikle kış turizmi açısından önemli bir merkez konumundadır. Ulusal Turizm İdaresi verilerine göre 2017 yılında Gürcistan'ı 7,9 milyon yabancı turist ziyaret etmiş, en çok ziyaretçinin geldiği ülkeleri ise sırasıyla Ermenistan, Azerbaycan, Türkiye ve Rusya oluşturmuştur.

2. TÜRKİYE – GÜRCİSTAN İLİŞKİLERİ

2.1.Siyasi İlişkiler

Türkiye, diğer eski Sovyet cumhuriyetleri gibi, Gürcistan'ın da bağımsızlığını 16 Aralık 1991 tarihinde tanımıştır. İki ülke arasında 21 Mayıs 1992 tarihinde diplomatik ilişkilerin kurulmasına dair protokol, 30 Temmuz 1992 tarihinde ise Dostluk, İşbirliği ve İyi Komşuluk Anlaşması imzalanmıştır.

2.2. Ekonomik İlişkiler

Türkiye, 2007 yılından beri Gürcistan'ın en büyük ticaret ortağı konumunda olup, aynı zamanda bu ülkedeki yabancı yatırımlar bakımından da ilk sıralarda gelmektedir. Ticari ilişkilerin geliştirilmesi amacıyla iki ülke arasında 21 Kasım 2007 tarihinde bir Serbest Ticaret Anlaşması imzalanmış ve sözkonusu anlaşma 1 Kasım 2008 tarihi itibarıyla yürürlüğe girmiştir.

Enerji, ülkemiz ile Gürcistan arasındaki en önemli işbirliği alanlarından birini teşkil etmektedir. Gürcistan hidroelektrik üretim potansiyeli bakımından zengin bir ülke olup, Türk şirketleri son yıllarda bu alanda Gürcistan'da önemli yatırımlar yapmaya başlamıştır. Ayrıca, iki ülke arasında elektrik ticareti de gerçekleştirilmektedir. Türk şirketleri tarafından inşa edilen hidroelektrik santrallerinde üretilecek elektriğin önemli bir bölümünün de ülkemiz tarafından ithal edilmesi öngörülmektedir. Gürcistan'ın iklim ve yağış koşulları itibarıyla, hidroelektrik üretimi yaz aylarında artmakta (Nisan-Eylül), ihtiyaç fazlası elektriğin bir bölümü ülkemize ihraç edilmektedir.

Diğer yandan, Gürcistan, Hazar enerji kaynaklarının ülkemize ve ülkemiz üzerinden Avrupa'ya taşınması bakımından da transit ülke konumundadır. Bakü-Tiflis-Ceyhan (BTC) petrol boru hattı ve Bakü-Tiflis-Erzurum (BTE) doğalgaz boru hattı Gürcistan üzerinden geçmektedir. Şahdeniz-II projesi kapsamında Güney Gaz Koridorunun genişletilmesi ve TANAP'ın inşası ile Gürcistan'ın transit ülke olarak rolü ve önemi daha da artmış olacaktır.

3. TÜRKİYE İLE TİCARET

3.1. Türkiye – Gürcistan Dış Ticaret Verileri

Yıl	İhracat	İthalat	Hacim	Denge
2014	1.443.790.136	232.595.838	1.676.385.974	1.211.194.298
2015	1.108.739.867	223.106.987	1.331.846.854	885.632.880
2016	1.176.633.711	211.679.804	1.388.313.515	964.953.907
2017	1.208.645.416	215.276.241	1.423.921.657	993.369.175

3.2. Türkiye'nin Gürcistan'a İhracatında Başlıca Ürünler

Gtİp	Ürünler	2015	2016	2017
39	Plastikler ve bunların ürünleri	127.315	116.737	125.345
84	Makine, mekanik cihazlar, nükleer reaktörler, kazanlar; bunların parçaları	107.250	113.276	121.737
73	Demir veya çelik eşya	97.800	116.285	118.657

85	Elektrikli makine ve ekipman ve bunların parçaları; ses kaydediciler ve çoğaltıcılar, televizyon . . .	65.901	86.724	77.067
61	Örme giyim eşyası ve giyim eşyası, örme veya tığ işi	48.680	48.732	55.314
87	Demiryolu veya tramvay haddehanesi dışındaki taşıtlar ve bunların parçaları ve aksesuarları	26.845	32.594	41.638
44	Odun ve ağaç ürünleri; odun kömürü	32.809	32.030	40.366
48	Kağıt ve karton; kağıt hamuru, kağıt veya mukavvadan eşya	35.545	36.331	39.377
94	Mobilya; yatak takımları, minderler, minder destekleri, yastıklar ve benzer doldurulmuş mobilyalar; . . .	44.245	36.602	38.959
72	Demir ve çelik	48.729	45.252	35.786
34	Sabun, organik yüzey aktif maddeler, yıkama müstahzarları, yağlama müstahzarları, suni . . .	38.032	30.982	31.638
96	Çeşitli imalat eşyaları	31.546	33.616	31.491
76	Alüminyum ve bunların eşyası	27.505	25.476	30.652
7	Yenilebilir sebzeler, belirli kökler ve yumrular	14.476	35.972	29.552
32	Bronzlaşma veya boyama özleri; tanenler ve türevleri; boyalar, pigmentler ve diğer renkler . . .	21.974	22.397	24.477
38	Muhtelif kimyasal ürünler	15.283	19.064	20.300
62	Giyim eşyası ve giysi aksesuarları, örme veya tığ işi değil	16.682	18.432	19.706
8	Yenilebilir meyve ve fındık; narenciye veya kavun kabuğu	16.533	37.019	19.204
83	Baz metalden çeşitli eşyalar	16.431	15.457	18.940
25	Tuz; sülfür; toprak ve taş; Sıva malzemeleri, kireç ve çimento	22.157	21.974	17.602
30	Eczacılıkla ilgili ürünler	12.832	13.921	16.861
60	Örme veya tığ işi kumaşlar	11.309	10.975	14.974
40	Kauçuk ve eşya	14.019	12.749	13.328
90	Optik, fotografik, sinematografik, ölçme, kontrol, hassas, medikal veya cerrahi . . .	16	13.132	13.201

3.3.Türkiye'nin Gürcistan'tan İthalatında Başlıca Ürünler

Gtip	Tüm ürünler	2015	2016	2017
61	Örme giyim eşyası ve giyim eşyası, örme veya tığ işi	50.833	50.691	68.310
72	Demir ve çelik	40.881	34.674	65.683
23	Gıda endüstrisindeki artıklar ve atıklar; hazırlanmış hayvan yemi	28.460	36.114	11.500
27	Mineral yakıtlar, mineral yağlar ve bunların damıtılmasından elde edilen ürünler; bitümlü maddeler; Mineral . . .	27.374	9.765	11.216
62	Giyim eşyası ve giysi aksesuarları, örme veya tığ işi değil	9.285	6.778	10.315
15	Hayvansal veya bitkisel katı ve sıvı yağlar ve bunların parçalanma ürünleri; hazır yemeklik yağlar; hayvan . . .	14.685	19.311	7.576
76	Alüminyum ve bunların eşyası	3.630	2.085	5.855
78	Kurşun ve bunun eşyası	4.944	5.719	5.465
28	İnorganik kimyasallar; Nadir toprak metalleri, değerli metallerin organik veya inorganik bileşikleri . . .	2.854	1.669	4.979
41	Ham postlar ve deriler (kürkler hariç) ve deri	1.148	1.805	3.263
70	Cam ve züccaciye	1.742	1.000	2.978
44	Odun ve ağaç ürünleri; odun kömürü	3.541	2.349	2.143
56	Vatka, keçe ve dokunmamışlar; özel iplikler; sicim, kordon, halatlar ve kablolar ve bunlardan mamul eşya	1.515	1.217	2.070
47	Odun veya diğer lifli selülozik malzemenin hamuru; geri kazanılmış (atık ve hurda) kağıt veya . . .	545	1.109	1.899
71	Doğal veya kültür incileri, kıymetli veya yarı kıymetli taşlar, kıymetli metaller, kaplanmış metaller . . .	1.019	3.495	1.809
9	Kahve, çay, maté ve baharatlar	3.154	1.341	1.527
84	Makine, mekanik cihazlar, nükleer reaktörler, kazanlar; bunların parçaları	797	848	1.384
11	Değirmencilik endüstrisi ürünleri; malt; nişastalar; inülin; buğday gluteni	235	228	1.002
74	Bakır ve eşyası	0	90	695
31	Gübreler	11.669	8.635	658
73	Demir veya çelik eşya	266	732	484
93	Silah ve mühimmat; bunların parçaları ve aksesuarları	865	572	399
54	İnsan yapımı filamentler; insan yapımı tekstil malzemelerinin şerit ve benzerleri	227	257	376
63	Diğer tekstil ürünleri; setleri; aşınmış giysiler ve aşınmış tekstil ürünleri; eski püskü giysiler	44	58	348

4. KONYA İLE TİCARETİ

4.1.Konya Gürcistan İhracat Verileri

Yıl	İhracat	İthalat	Hacim	Denge
2015	12.563.682	59.944	12.623.626	12.503.738
2016	14.464.178	488.741	14.952.919	13.975.437
2017	16.577.282	439	16.577.721	16.576.843

4.2.Konya – Gürcistan 2017 Yılı İhracat Kalemleri

FASIL	FASIL_ADI	DOLAR
84	Kazanlar, makinalar, mekanik cihazlar ve aletler, nükleer reaktörler, bunların aksam ve parçaları	4.338.380
48	Kağıt ve karton, kağıt hamurundan, kağıttan veya kartondan eşya	3.159.314
39	Plastikler ve mamulleri	2.105.144
38	Muhtelif kimyasal maddeler (biodizel, yangın söndürme maddeleri, dezenfektanlar, haşarat öldürücüler, vb.)	1.503.331
87	Motorlu kara taşıtları, traktörler, bisikletler, motosikletler ve diğer kara taşıtları, bunların aksam, parça, aksesuarı	1.051.482
73	Demir veya çelikten eşya	882.863
4	Süt ürünleri, yumurtalar, tabii bal, diğer yenilebilir hayvansal menşeli ürünler	691.425
7	Yenilen sebzeler ve bazı kök ve yumrular	411.349
76	Alüminyum ve alüminyumdan eşya	378.596
18	Kakao ve kakao müstahzarları	366.641
25	Tuz, kükürt, topraklar ve taşlar, alçılar, kireçler ve çimento	334.375
17	Şeker ve şeker mamulleri	246.663
85	Elektrikli makina ve cihazlar, ses kaydetme-verme, televizyon görüntü-ses kaydetme-verme cihazları, aksam-parça-aksesuarı	155.599
94	Mobilyalar, yatak takımları, aydınlatma cihazları, reklam lambaları, ışıklı tabelalar vb., prefabrik yapılar	154.058
20	Sebzeler, meyvalar, sert kabuklu meyvalar ve bitkilerin diğer kısımlarından elde edilen müstahzarlar	124.733
93	Silahlar ve mühimmat, bunların aksam, parça ve aksesuarı	82.096

40	Kauçuk ve kauçuktan eşya	71.252
63	Dokunabilir maddelerden hazır eşya, takımlar, kullanılmış giyim ve dokunmuş diğer eşya, paçavralar	55.952
8	Yenilen meyveler ve sert kabuklu meyveler	50.831
95	Oyuncaklar, oyun ve spor malzemeleri, bunların aksam, parça ve aksesuarı	49.372
34	Sabunlar, yüzey-aktif organik maddeler, yıkama-yağlama müstahzarları, muımlar,bakım müstahzarları, dişçilik müstahzarları	46.918
90	Optik, fotoğraf, sinema, ölçü, kontrol, ayar, tıbbi, cerrahi alet ve cihazlar, bunların aksam, parça ve aksesuarı	36.432
83	Adi metallerden çeşitli eşya (kilit, kasa, mobilya tertibatı, vb.)	34.749
5	Diğer hayvansal menşeli ürünler (kıl, kemik, boynuz, fildişi, mercan, bağırsak, vb.)	34.421
72	Demir ve çelik	32.265

4.3.Konya – Gürcistan 2017 Yılı İthalat Kalemleri

FASIL	FASIL ADI	DOLAR
84	Kazanlar, makinalar, mekanik cihazlar ve aletler, nükleer reaktörler, bunların aksam ve parçaları	439